

Jan Witold Doroszewski **8 XI 1931–24 X 2019**

W dniu 24 października 2019 r. odszedł od nas prof. Jan Witold Doroszewski, dwukrotny dyrektor Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, lekarz, wybitny naukowiec i dobry człowiek, jak podkreślano wielokrotnie. Urodził się 8 listopada 1931 r. w Warszawie, w 1949 r. ukończył szkołę średnią, a w 1954 r. uzyskał tytuł lekarza na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Warszawie. W okresie 1954–1967 pracował w Katedrze Radiologii Lekarskiej Akademii Medycznej w Warszawie pod kierunkiem prof. W. Zawadowskiego. W 1958 r. uzyskał stopień specjalisty w dziedzinie radiologii. Od 1960 r. pełnił funkcję kierownika Zakładu Radioizotopów tej katedry. W roku akademickim 1958/1959 był stypendystą rządu francuskiego i pracował w Instytucie Gustave-Roussy w Villejuif pod Paryżem, studiując jednocześnie radioterapię na Uniwersytecie Paryskim.

19 marca 1965 r. uzyskał stopień doktora nauk medycznych na Wydziale Lekarskim AM w Warszawie, 27 listopada 1970 r. – tytuł doktora habilitowanego nauk medycznych. Od 1 maja 1971 r. do 2002 r. był kierownikiem Zakładu Biofizyki i Biomatematyki Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego (CMKP). W 1980 r. został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego w CMKP, a 16 grudnia 1992 r. otrzymał tytuł profesora zwyczajnego.

Celem Zakładu Biofizyki i Biomatematyki było odpowiednie przygotowanie i ciągłe doksztalcanie lekarzy, które odbywało się podczas kursów wymaganych do uzyskania specjalizacji z radiologii. Taki system doksztalcania lekarzy okazał się bardzo pomocny, podnoszący poziom wiedzy i usług lekarskich. Zakład Biofizyki i Biomatematyki stał się również miejscem organizacji następnych jednostek Studium Doskonalenia Lekarzy, np. Pracowni Cytofizjologii w roku 1970. Pracownia po latach stała się samodzielnym

Zakładem Cytologii Klinicznej, gdzie nauczano lekarzy immunologii i technik diagnostycznych, m.in. cytometrii przepływowej, szybkiej (ok. 2 godz.) i dokładnej metody oceny komórek pobieranych z różnych okolic ciała osoby chorej.

Jednym z wczesnych kierunków zainteresowań naukowych prof. Doroszewskiego były badania wpływu napromieniania radioizotopami na funkcje narządów, np. gruczołu tarczowego po napromienianiu I^{131} . Interesowały go nowe metody określania rozmieszczenia I^{131} w tarczycy oraz kinetyka pobierania tego izotopu. Porównywał też metody analizy białek osocza znakowanych I^{131} . Inną dziedziną jego badań były nowe sposoby znakowania komórek izotopami radioaktywnymi, np. chromem-51 (Cr^{51}). Testy dotyczyły znakowania tymocytów, co było też tematem rozprawy doktorskiej prof. Doroszewskiego. Znakowane komórki, np. splenocyty, można było podawać dożylnie zwierzętom i śledzić kinetykę ich rozmieszczania w tkankach. Pozwoliło to na opracowanie matematycznych modeli kinetyki transplantowanych komórek limfoidalnych w organizmie. Ciekawą informacją, ważną szczególnie w transplantacji komórek szpiku kostnego, była obserwacja zatrzymywania dużej populacji znakowanych limfocytów w płucach po ich dożylnym podaniu. Wymagało to rozważania, jak komórki te później są przemieszczane do dalszych okolic organizmu. Prof. Doroszewski współdziałał również w różnych ukierunkowanych badaniach klinicznych i zastanawiał się nad ogólnymi zasadami postępowania w wielu dziedzinach medycyny. Dotyczyło to np. jaskry w okulistyce, diagnostyki funkcji tarczycy w endokrynologii, schorzeń trzustki w gastroenterologii, leczenia schorzeń układu krążenia.

Prof. Doroszewski przez trzy kadencje był dyrektorem CMKP, najpierw w latach 1980–1983, potem w latach 1993–1999. Pierwszy okres był szczególnie trudny i wymagał dużej ostrożności w działaniu podczas stanu wojennego. Jako organizator wykazywał dużą życzliwość i zrozumienie przedstawianych mu problemów. Był członkiem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, Polskiej Akademii Umiejętności, Polskiej Akademii Nauk i Rady Języka Polskiego oraz Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.

Był synem znanego językoznawcy prof. Witolda Doroszewskiego i Janiny Doroszewskiej, profesora pedagogiki specjalnej, współzałożycielki Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej. Miał szczęśliwą rodzinę. Z żoną, która była historykiem, przeżyli wspólnie ponad 50 lat. Miał dwie córki, z których jedna jest profesorem i zajmuje się filozofią indyjską, a druga rozwija kształcenie w zakresie kompetencji komunikacyjnych na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym, kontynuując działania, które w 2005 r. zainicjował prof. Doroszewski. Ostatnie lata z przyczyn zdrowotnych spędzał głównie w domu. Utrzymywał jednak kontakt z Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego i był obecny na inauguracji roku akademickiego 2016/2017

po objęciu dyrekcji przez prof. R. Gelerta. Wtedy też otrzymał medal „Honoris Cause Educationis”, nadany przez Radę Naukową Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego. W uznaniu zasług otrzymał też: Odznakę za wzorową pracę w służbie zdrowia, Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

Prof. Jana Doroszewskiego żegnano z wielkim żalem. Był człowiekiem szeroko ujmującym nauki lekarskie i uznanym autorytetem, cieszącym się powszechnym szacunkiem, świetnym znawcą języka polskiego, niezwykłym nauczycielem akademickim.

Jerzy Kawiak